

CIEPŁY DOM CIEPŁY KOŚCIÓŁ

PRAKTYCZNY PORADNIK DLA PARAFII

CZYLI DLA WSZYSTKICH ODPOWIEDZIALNYCH I ZAANGAŻOWANYCH W TO, BY NASZE KOŚCIOŁY I BUDYNKI PARAFIALNE BYŁY CIEPŁE, A ICH UTRZYMANIE MNIEJ KOSZTOWNE.

Oszczędzanie energii cieplnej

W kościołach i wszystkich budynkach parafialnych warto zacząć o rzeczy najprostszych i nie wymagających dużych nakładów:

- W drzwiach zamontuj samozamykacze, załóż kotary.
- Uszczelnij okna i drzwi. Ręką wyczujesz, gdzie wieje. Wyreguluj okna, załóż nowe uszczelki. Może przydać się „fachowiec”, który zna się na regulacji okien.
- W pomieszczeniach ogrzewanych obniż temperaturę w nocy i w porach, w których nie używasz tych pomieszczeń. Korzystna dla zdrowia temperatura to 19-20 st.. Każdy 1 st.C mniej to oszczędność 5-6 % energii.
- Pilnuj, by w pomieszczeniach nie zostawiać uchylonych lub nie domkniętych okien. Wietrz krótko, ale intensywnie, zawsze przy zakręconych grzejnikach. Szeroko otwieraj okna na 2-3 minuty, by pomieszczenie nie zdążyło się wychłodzić.
- Pamiętaj by odpowietrzyć kaloryfery przed sezonem grzewczym.
- Zamontuj ekrany grzejnikowe. Ekran odbija nawet do 90% ciepła generowanego przez tylną część grzejnika.

Największą oszczędność na długie lata przyniesie zrobienie kompleksowej **TERMOMODERNIZACJI** budynków parafialnych, a także choćby częściowa samego kościoła. Termomodernizacja polega na **poprawie wentylacji, ociepleniu ścian, stropów, podłóg oraz wymianie zużytej stolarki (w oknach witrażowych stosuje się specjalne zabezpieczenie termiczne), a także usprawnieniu systemu ogrzewania (wymiana systemu ogrzewania na bardziej efektywny i ekologiczny).**

Dzięki termomodernizacji można zużywać kilkadziesiąt procent mniej energii na ogrzewanie.

Zawsze warto zacząć od AUDYTU ENERGETYCZNEGO, który proponuje rozwiązania techniczne, zakresy i etapy prac oraz źródła dofinansowań.

Na termomodernizację budynków przeznaczane są coraz większe środki państwowe, gdyż działanie to jest jednym z priorytetów w Polsce. Środkami dysponuje przede wszystkim **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej** oraz **Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.**

Oszczędzanie energii elektrycznej i wody

1. Wymień całe oświetlenie na energooszczędne żarówki LED. Mają nawet kilkadziesiąt razy dłuższą żywotność niż stare żarówki, a wymiana jednej starej żarówki na ledową to oszczędność kosztów energii ok. 120 zł rocznie.
2. Zamontuj czujnik zmierzchowy przy oświetleniu zewnętrznym, a w korytarzach i przedpokojach czujniki ruchu.
3. Wyłączaj urządzenia elektryczne, gdy ich nie używasz i nie zostawiaj urządzeń w trybie czuwania. Każda zapalona dioda to strata energii - stosuj listwy z opcją wyłączania. Ładowarki wyjmuj z gniazdek.
4. Komputer wyłącz, gdy przerywasz pracę na dłużej niż 15 min. Zrezygnuj z wygaszacza. Jeśli możesz wymień ekran na mniejszy. Używaj raczej laptopa niż komputera stacjonarnego, który średnio zużywa 4 razy więcej energii.
5. Drukarkę włączaj dopiero przed jej użytkowaniem i wyłączaj po użyciu.
6. Używaj mniejszej mocy odkurzacza. Regularnie opróżniaj go, bo gdy jest całkowicie pełny, zużycie energii rośnie o ok. 50%!
7. Zamontuj perlatory na kranach z wodą użytkową.
8. Gromadź wodę deszczową do podlewania ogrodu. Istnieją korzystne dotacje na zamontowanie zbiorników lub systemów rozprowadzania deszczówki.

**Potrzebujesz wsparcia i pomocy w sprawie termomodernizacji budynków parafialnych
skontaktuj się z nami > cieplydom@laudatosimovement.org**